

Nieuw mestbeleid

Geen problemen met gebruiksnormen op lagekostenbedrijf

Vanaf 2006 zal Minas vervangen worden door een systeem met gebruiksnormen voor kunstmest en organische mest. Europa moet dit nieuwe mestbeleid echter nog goedkeuren, waarbij ook de Nederlandse wens van derogatie belangrijk is.

Vanaf 1998 gold Minas, een milieubeleid dat stuurde op lage overschotten op de mineralenbalans. Vanaf 2002 moesten veebedrijven middels mestafzetovereenkomsten (MAO's) aantonen dat hun mest in Nederland 'plaatsbaar' was. Bij lagere mineralenoverschotten dan de verliesnormen was mestafzet niet verplicht. Brussel accepteerde het Minas-beleid niet. Daarom ontwikkelde Nederland een nieuw mestbeleid met gebruiksnormen voor kunstmest en organische mest. Hierbij gaat de minister uit van derogatie. Dat betekent dat veebedrijven met meer dan 70 procent grasland maximaal 250 kg stikstof per ha uit organische mest mogen plaatsen. Vervolgens leidt een gebruiksnorm voor stikstof tot een maximale hoeveelheid stikstof uit kunstmest per bedrijf.

Meer aanvoer van kunstmest mogelijk op lagekostenbedrijf

Praktisch gevolg is dat veel bedrijven op zandgrond de stikstofbemesting moeten verlagen en bedrijven met een hoge veebezetting mest moeten afvoeren.

Als de forfaitaire stikstofproductie van het vee groter is dan de plaatsingsruimte van stikstof op het lagekostenbedrijf geldt verplichting tot mestafvoer. De forfaitaire stikstofexcretie is voorlopig bepaald op 114,6 kg N per koe, 70,2 kilo N per pink en 32,8 kilo N per kalf. Bij 59 koeien, 14 pinken en 15 kalveren is de totale stikstofproductie 8236 kg. Met derogatie mag het lagekostenbedrijf 250 kg stikstof uit organische mest gebruiken. Voor het bedrijf met 32 ha is dat 8000 kg stikstof. Dit betekent dat het lagekostenbedrijf 236 kg stikstof met mest moet afzetten. Bij een gehalte van 4,4 kg per ton gaat het om 54 ton mest.

Het lagekostenbedrijf wil mestafvoer voorkomen. Dit kan door minder vee te houden via meer melk per koe of een lagere jongveebezetting. Een andere aantrekkelijke mogelijkheid is om aan te tonen dat de stikstofexcretie van de koeien lager is dan 114,6 kg. Dit kan echter alleen als het beleid hier de ruimte voor biedt. Een excretie van 110 kg per koe is al voldoende om mestafvoer te voorkomen. Zonder derogatie is slechts 5440 kg stikstof op het eigen land te plaatsen. Dit leidt voor het lagekostenbedrijf dus tot forse kosten voor mestafvoer (circa 625 kuub).

Meer ruimte voor kunstmest

Voor de kleigrond die het lagekostenbedrijf heeft, is voor 2009 een gebruiksnorm voorgesteld van 385 kg werkzame stikstof per ha grasland, waarbij de koeien het jaar rond op stal staan. Mét weidegang geldt een gebruiksnorm van 345 kg werkzame stikstof per ha grasland. De werkingscoëfficiënten van de organische mest zijn wel

Vragen?

Michel de Haan

Voor vragen over dit artikel kunt u aanstaande maandag tussen 12.00 en 13.00 uur telefonisch contact opnemen met de auteur(s) door te bellen naar: 0320-293211.

verschillend. Zonder weidegang veronderstelt het beleid 60 procent werking van stikstof in organische mest en mét weidegang 40 procent. Het lagekostenbedrijf heeft weidegang duidelijk als strategie in de bedrijfsvoering, dus geldt een gebruiksnorm van 345 kg stikstof voor grasland met een werkingscoëfficiënt van 40 procent. Met derogatie is ruimte voor 100 kg werkzame stikstof uit organische mest op elke hectare (40% x 250 kg), waarbij de rest van de gebruiksnorm met kunstmest is aan te vullen. Dit betekent dat het lagekostenbedrijf nog 6635 kg stikstof uit kunstmest aan mag voeren. Dat is 207 kg stikstof uit kunstmest per ha. In 2002, het Minas-tijdperk, voerde het lagekostenbedrijf 125 kg stikstof per ha aan met kunstmest en haalde hiermee de strengste verliesnormen ruim. Het bedrijf kan dus zeker zoveel kunstmest gebruiken als bij Minas. Bij de grondsoort van het lagekostenbedrijf (klei) lijkt een behoorlijke ruimte voor kunstmest aanwezig. Maar zonder derogatie moet het bedrijf veel mest afvoeren. Ook met derogatie dreigt mestafvoer. Dit is moeilijk te voorkomen via managementmaatregelen. Slechts extensiveren blijft concreet over om mestafvoer te voorkomen. Onder Minas was dat anders. Goed organiseren van het mineralenmanagement leidde tot lage mineralenoverschotten, die mestafvoer goed konden voorkomen.

*Ir. M. H. A. de Haan,
onderzoeker PV*